

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział III Karny w składzie:

Przewodnicząca: SSO Karolina Siwierska

Protokolant: sekretarz sądowy Anita Sobczak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Pawła Mat - Madajczaka

po rozpoznaniu w P. na rozprawie w dniu 17 grudnia 2018r.

sprawy:

M. N., syna B. i U., z d. R., urodzonego w dniu (...) w G.

oskarżonego o to, że:

I. w okresie od dnia 24 maja 2013r. do dnia 17 czerwca 2013r. w P. Oddział (...) (...) / (...), działając w celu uzyskania dla siebie kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 300.000,00 zł i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, pełniąc funkcję prezesa zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B., doprowadził Bank (...) S.A. z siedzibą w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, poprzez wprowadzenie w błąd przedstawiciela wymienionego Banku co do autentyczności przedstawianych dokumentów oraz zamiaru i możliwości spłaty rat kredytu w ten sposób, że przedłożył sfałszowane uprzednio przez nieustaloną osobę dokumenty w postaci wyciągów z rachunku bankowego Banku (...) S.A. za okres od dnia 01 grudnia 2012r. do dnia 31 grudnia 2012r. oraz za okres od dnia 01 marca 2013r. do dnia 31 marca 2013r., zeznanie CIT-8 o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych za rok podatkowy od 20.02.2012r. do 31.12.2012r. oraz rachunku zysków i strat, sporządzonego za okres od 01.01.2012r. do 31.12.2012r., bilansu sporządzonego na dzień 31.12.2012r., a dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego, a następnie w dniu 17 czerwca 2013r. zawarł z Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W. umowę kredytu w rachunku bieżącym o numerze (...) w kwocie 300.000,00 zł i nie uregulował pełnej należności, czym działał na szkodę Banku (...) S.A. z siedzibą w W. w kwocie 118.478,97 zł i Banku (...) w W. w kwocie 177.155,95 zł, stanowiącej mienie znacznej wartości,

tj. o przestępstwo z art. 286§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. i art. 297§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

II. w okresie od dnia 06 sierpnia 2013r. do dnia 13 sierpnia 2013r. w P. przy ul. (...), działając w celu uzyskania dla siebie kredytu odnawialnego w wysokości 800.000,00 zł i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, pełniąc funkcję prezesa zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B., doprowadził Bank (...) S.A. z siedzibą w W. (...) w P. przy ul. (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, poprzez wprowadzenie w błąd przedstawiciela wymienionego Banku co do autentyczności przedstawianych dokumentów oraz zamiaru i możliwości spłaty rat kredytu w ten sposób, że przedłożył sfałszowane uprzednio przez nieustaloną osobę dokumenty w postaci wyciągu z rachunku bankowego Banku (...) S.A. z okres od dnia 01 lutego 2013r. do dnia 31 lipca 2013r., zeznanie CIT-8 o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych za rok podatkowy od 20.02.2012r. do 31.12.2012r. oraz bilansu sporządzonego na dzień 31.12.2012r., rachunku zysków i start za rok 2012, a dotyczące okoliczności o istotnym

znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego, a następnie w dniu 13 sierpnia 2013r. zawarł z Bankiem (...) S.A. w W. (...)w P. przy ul. (...) umowę kredytu obrotowego o nr (...) w kwocie 800.000,00 zł i nie uregulował pełnej należności, czym działał na szkodę Banku (...) S.A. z siedzibą w W. w kwocie 330.055,20 zł i Banku (...) w W. w kwocie 479.400,00 zł, stanowiącej mienie znacznej wartości,

tj. o przestępstwo z art. 286§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. i art. 297§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

1. oskarżonego M. N. uznaje za winnego popełnienia czynów opisanych wyżej w pkt. I i II – tj. ciągu dwóch przestępstw z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk i art. 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 4 § 1 kk i za przestępstwa te na podstawie art. 294 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk i art. 33 § 2 kk w zw. z art. 91 § 1 kk wymierza mu jedną karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności i grzywny w wysokości 100 (stu) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) zł każda,
2. na podstawie art. 69 § 1 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres 5 (pięciu) lat tytułem próby,
3. na podstawie art. 73 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk oddaje oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego,
4. na podstawie art. 46 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk zobowiązuje oskarżonego do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwami poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych: Banku (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 118.478,97 zł, Banku (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 330.055,20 zł i Banku (...) w W. kwoty 656.555,95 zł,
5. na podstawie art. 44 § 2 kk w zw. z art. 195 kkw orzeka przepadek na rzecz Skarbu Państwa poprzez pozostawienie w aktach sprawy zabezpieczonych dowodów rzeczowych,
6. na podstawie art. 624 § 1 kpk zwalnia oskarżonego z obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa kosztów sądowych, a na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23. 06. 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zwalnia go z opłaty sądowej.

SSO Karolina Siwierska

III K 75/18

Uzasadnienie wyroku w zakresie kary orzeczonej wobec oskarżonego M. N..

Wyrokiem z dnia 20. 12. 2018 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu uznał oskarżonego M. N. za winnego tego że:

1. w okresie od dnia 24 maja 2013 r. do dnia 17 czerwca 2013 r. w P. (...) (...) / (...), działając w celu uzyskania dla siebie kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 300.000,00 zł i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, pełniąc funkcję prezesa zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B., doprowadził Bank (...) S.A. z siedzibą w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, poprzez wprowadzenie w błąd przedstawiciela wymienionego Banku co do autentyczności przedstawianych dokumentów oraz zamiaru i możliwości spłaty rat kredytu w ten sposób, że przedłożył sfałszowane uprzednio przez nieustaloną osobę dokumenty w postaci wyciągów z rachunku bankowego Banku (...) S.A. za okres od dnia 01 grudnia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. oraz za okres od 01 marca 2013 r. do dnia 31 marca 2013 r., zeznanie CIT-8 o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych za rok podatkowy od 20.02.2012 r. do 31.12.2012 r. oraz rachunku zysków i strat, sporządzanego za okres od 01.01.2012 r. do 31.12.2012 r., bilansu sporządzonego na dzień 31.12.2012 r., a dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego, a następnie w dniu 17 czerwca 2013 r. zawarł z Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W. umowę kredytu w rachunku bieżącym o numerze (...) w kwocie 300.000,00 zł i nie uregulował pełnej należności, czym działał na szkodę Banku (...) S.A. z siedzibą w W. w kwocie 118.478,97 zł i Banku (...) w W. w kwocie 177.155, 95 zł, stanowiącej mienie znacznej wartości

2. w okresie od dnia 06 sierpnia 2013 r. do dnia 13 sierpnia 2013 r. w P. przy ul. (...), działając w celu uzyskania dla siebie kredytu odnawialnego w wysokości 800.000,00 zł i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, pełniąc funkcję prezesa zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B., doprowadził Bank (...) S.A. z siedzibą w W. Oddział 14 w P. przy ul. (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, poprzez wprowadzenie w błąd przedstawiciela wymienionego Banku co do autentyczności przedstawianych dokumentów oraz zamiaru i możliwości spłaty rat kredytu w ten sposób, że przedłożył sfałszowane uprzednio przez nieustaloną osobę dokumenty w postaci wyciągu z rachunku bankowego Banku (...) S.A. za okres od dnia 01 lutego 2013 r. do dnia 31 lipca 2013 r., zeznanie CIT-8 o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych za rok podatkowy od 20.02.2012 r. do 31.12.2012 r. oraz bilansu sporządzonego na dzień 31.12.2012 r., rachunku zysków i strat za rok 2012, a dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego, a następnie w dniu 13 sierpnia 2013 r. zawarł z Bankiem (...) S.A. w W. (...) w P. przy ul. (...) umowę kredytu obrotowego o nr (...) w kwocie 800.000,00 zł i nie uregulował pełnej należności, czym działał na szkodę Banku (...) S.A. z siedzibą w W. w kwocie 330.055,20 zł i Banku (...) w W. w kwocie 479.400,00 zł, stanowiącej mienie znacznej wartości,

tj. ciągu dwóch przestępstw z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za przestępstwa te na podstawie art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. i art. 33 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu jedną karę 2 lat pozbawienia wolności i grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 20 złotych każda. Ponadto, Sąd warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności na okres 5 lat tytułem próby i oddał go w tym czasie pod dozór kuratora sądowego. Nadto, na podstawie art. 46 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. Sąd zobowiązał oskarżonego do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwami poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych: Banku (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 118.478,97 zł, Banku (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 330.055,20 zł i Banku (...) w W. kwoty 656.555,95 zł. W punkcie 5 wyroku Sąd orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa poprzez pozostawienie w aktach sprawy zabezpieczonych dowodów rzeczowych. Ponadto Sąd zwolnił oskarżonego z obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa kosztów sądowych, a także z opłaty sądowej.

Na wstępie dalszych rozważań dotyczących wymierzonej oskarżonemu kary i orzeczonego środka karnego należy zaznaczyć, że w przedmiotowej sprawie doszło do sytuacji, o jakiej mowa w art. 4 § 1 k.k., a zatem, że w czasie popełnienia przez oskarżonego przypisanych mu czynów obowiązywała ustawa karna inna niż w czasie orzekania. Zgodnie z regułą wyrażoną w ww. przepisie w takiej sytuacji należy stosować ustawę uprzednio obowiązującą, jeżeli jest ona względniejsza dla sprawcy. Sąd analizując niniejszą sprawę pod tym kątem doszedł do wniosku, że ustawą względniejszą dla oskarżonego jest ustawa obowiązująca w czasie popełnienia przez niego przestępstw, albowiem przewidywała możliwość warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawiania wolności do dwóch lat. Tymczasem na dzień orzekania art. 69 § 1 kk przewidywał jedynie możliwość warunkowego zawieszenia orzeczonej kary pozbawienia wolności nie przekraczającej roku, co w przedmiotowej sprawie wiązałoby się z koniecznością wymierzenia oskarżonemu bezwzględnej kary pozbawienia wolności.

Uznając winę M. N. za udowodnioną, Sąd wymierzył mu karę dwóch lat pozbawienia wolności. Sąd kierował się przy tym dyrektywą zawartą w art. 53 k.k. Przepis ten stanowi, że sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc, by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Sąd uwzględnił również rozmiar przestępczego działania oskarżonego, wysokość szkody oraz całokształt okoliczności łagodzących i obciążających. Ustalając wysokość stawek dziennych grzywny Sąd miał na uwadze sytuację majątkową oskarżonego i jego możliwości zarobkowe.

Jako okoliczności łagodzące Sąd uznał przyznanie się oskarżonego do popełnienia zarzucanych mu czynów, wyrażenie przez niego żalu i skruchy, a także woli naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwami. Na korzyść oskarżonego Sąd przyjął również fakt, że prowadzi ustabilizowany tryb życia i nie był dotychczas karany sądownie. Oskarżony

pomimo dojrzałego wieku nie wchodził wcześniej w konflikty z prawem, a jego dotychczasowy sposób życia był zgodny z obowiązującymi normami społecznymi.

W tym miejscu należy dodać, że w niniejszej sprawie oprócz okoliczności łagodzących istniały również okoliczności o charakterze obciążającym, które nie uszły uwadze Sądu. Należy do nich przede wszystkim duża wartość wyłudzonego mienia oraz fakt, że dotychczas oskarżony nie przystąpił do naprawiania szkody.

Mając powyższe na uwadze, zdaniem Sądu orzeczona wobec oskarżonego kara 2 lat pozbawienia wolności jest karą sprawiedliwą oraz adekwatną do stopnia jego zawinienia i społecznej szkodliwości czynów, których się dopuścił.

Na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 pkt. 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności Sąd warunkowo zawiesił na okres 5 lat tytułem próby. W doktrynie przyjmuje się, że: „główną przesłankę merytoryczną wyraża w art. 69 § 1 KK zwrot „jeżeli jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa”. Takie sformułowanie tej podstawy oznacza, że przesłanka szczególnoprewencyjna jest w wypadku podejmowania decyzji o tym czy zastosować warunkowe zawieszenie wykonania kary przesłanką główną i pierwszoplanową. W języku prawniczym określa się ją zwykle mianem pozytywnej (dodatniej) prognozy kryminologicznej.” (Kodeks karny. Komentarz, pod red. prof. dr hab. Ryszarda Stefańskiego, 2014). Znajduje to również swoje odzwierciedlenie w orzecznictwie np. w wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 24 stycznia 2002 r., sygn. II AKA 552/02, który stwierdził że „na warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary zasługują jedynie sprawcy, co do których istnieje pozytywna prognoza resocjalizacyjna na przyszłość. Dotychczasowa postawa i sposób życia muszą zatem wskazywać na to, że mimo niewykonania kary zostaną osiągnięte cele kary, a w szczególności sprawca nie powróci ponownie na drogę przestępstwa”, jak również w wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 26 marca 2009 r., sygn. II AKA 42/09, zdaniem którego „Przesłanką decydującą o tym, czy kara ma być orzeczona w postaci bezwzględnej, czy też z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, jest ocena, w jakiej postaci kara ta osiągnie cele wobec sprawcy przestępstwa, a więc rozstrzygnięcie to musi znajdować uzasadnienie w pozytywnej lub negatywnej prognozie kryminologicznej.”.

Zdaniem Sądu postawa oskarżonego wskazuje, że zasługuje on na zastosowanie wobec niego dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności. Z uwagi na wskazane powyżej okoliczności łagodzące wobec oskarżonego można przyjąć pozytywną prognozę kryminologiczną. M. N. nie był dotychczas karany sędownie, a nadto prowadzi ustabilizowany tryb życia. Po popełnieniu przypisanych mu przestępstw nie wchodził już w konflikty z prawem, w związku z czym, w ocenie Sądu przestępstwa te miały charakter incydentalny i były związane z jego ówczesną trudną sytuacją majątkową w jakiej niespodziewanie się znalazł. Zdaniem Sądu oskarżony zrozumiał swoje naganne postępowanie i nie popełni ponownie przestępstwa. W tej sytuacji umieszczenie go w zakładzie karnym na okres 5 lat jak wnioskował prokurator byłoby niecelowe i stanowiłoby nadmierną represję karną. Ponadto długi okres izolacji oskarżonego uniemożliwiłby lub w znacznym stopniu utrudnił realizację przez niego obowiązku naprawienia szkody.

W celu zweryfikowania przyjętej wobec oskarżonego pozytywnej prognozy kryminologicznej Sąd zawiesił wykonanie orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności na maksymalnie długi okres próby. W sytuacji, gdy oskarżony swoim dalszym postępowaniem pokaże, iż z przedmiotowej sprawy nie wyciągnął żadnych wniosków na przyszłość, a w szczególności jeżeli nie naprawi wyrządzonej przestępstwami szkody, będzie istniała możliwość zarządzenia wobec niego wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności.

Zgodnie z treścią art. 73 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., zawieszając wykonanie kary, sąd może w okresie próby oddać skazanego pod dozór kuratora lub osoby godnej zaufania, stowarzyszenia, instytucji albo organizacji społecznej, do której działalności należy troska o wychowanie, zapobieganie demoralizacji lub pomoc skazanym. Zdaniem Sądu dozór kuratora nad oskarżonym będzie służył nadzorowaniu przestrzegania przez niego porządku prawnego, a przede wszystkim kontrolowaniu, czy podejmuje starania o naprawienie szkody.

W celu zwiększenia dolegliwości skazania Sąd za celowe i konieczne uznał wymierzenie oskarżonemu kary grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 20 zł każda. Jej uiszczenie będzie dla oskarżonego z jednej strony dostatecznie

dolegliwe, a z drugiej możliwe do zrealizowania wraz z ciążącym na nim obowiązkiem naprawienia znacznej szkody wyrządzonej przestępstwami. Konieczność uiszczenia grzywny będzie miała dodatkowo walor wychowawczy jako dolegliwość o charakterze finansowym poniesiona w związku z próbą poprawy sytuacji finansowej oskarżonego poprzez działania przestępcze.

Sąd zobowiązał oskarżonego do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwami poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych: Banku (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 118.478,97 zł, Banku (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 330.055,20 zł i Banku (...) w W. kwoty 656.555,95 zł. Orzeczenie tego środka było obligatoryjne z uwagi na złożenie stosownych wniosków przez pokrzywdzonych i fakt, że oskarżony dotychczas nie dokonał żadnej wpłaty na poczet swojego zadłużenia. Sąd nie uwzględnił jednak wniosku pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego Banku (...) S.A. z siedzibą w W. o nałożenie na oskarżonego obowiązku naprawienia szkody wraz z odsetkami, albowiem w czasie popełnienia przez niego przestępstwa, art. 46 § 1 kk nie przewidywał takiej możliwości. Dopiero w aktualnym brzmieniu przepis ten umożliwia stosowanie przepisów prawa cywilnego.

W punkcie 5 wyroku Sąd orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa poprzez pozostawienie w aktach sprawy zabezpieczonych dowodów rzeczowych w postaci dokumentów.

Mając na uwadze wysokość ciążącego na oskarżonym obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonych oraz wysokość grzywny, Sąd zwolnił oskarżonego z obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa kosztów sądowych, a także z opłaty sądowej.

SSO Karolina Siwierska